

มท.ค้ำก้ำน-ผญบ.นึ่งแก้อี้อปท. โดยตำหน่ง- ไมเออประเมินผลทุกปี

นำเสนอเมื่อ : 5 ต.ค. 2558

มหาดไทยทำรายนงค้ำก้ำน-ผู้ใหญ่บ้าน นึ่งแก้อี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตำหน่ง
ย่นไมเป็นผลดีต่อการบริหาร-ขัดหลักกระจายอำนาจ อาจเกิดควมขัดแย้งได้ ไมเออประเมินผลทุกปี
เหตุเป็นภาระนายอำเภอ

ผู้สื่อข่าวสำนักข่าวอิศรา www.isranews.org รายนงว่า เมื่อเร็ว ๆ นี้
กระทรวงมหาดไทยจัดทำรายนงพิจารณาศึกษาของคณะกรรมกรมกร (กมธ.) การปกครองท้องถิ่น
สถานิตบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) เกี่ยวกับปัญหาและขอเสนอแนะกรณีก้ำก้ำน ผู้ใหญ่บ้าน
เป็นสมชิกองครปกครองส่วนท้องถิ่นระดับตำบลโดยตำหน่ง

รายนงดังกล่าว ระบุว่า เดิมทีอำนาจหน้าที่ของก้ำก้ำน ผู้ใหญ่บ้าน กับองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)
และเทศบาล มีความซ้ำซ้อนกัน แต่ พ.ร.บ.ลักษณะปกครองท้องถิ่น พ.ศ.2457 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 11) พ.ศ.2551
ได้ปรับปรุงให้อำนาจหน้าที่ของก้ำก้ำน ผู้ใหญ่บ้าน ใหม้ความชัดเจนมิให้ซ้ำซ้อนกับอำนาจหน้าที่ของ อบต.
และเทศบาล คือ ก้ำก้ำน ผู้ใหญ่บ้าน ทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้อยู่อาศัยในการปฏิบัติหน้าที่
และเป็นหัวหน้าราษฎรในหมู่บ้านของตน และมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน
และความอำญาในหมู่บ้าน ตำบล อยู่ภายใต้บังคับบัญชาของนายอำเภอ ซึ่งถือวออยู่ในระบบราชการส่วนภูมิภาค
ส่วน อบต. และเทศบาล มีอำนาจหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะแก่ประชาชนในพื้นที่ตามที่กฎหมายกำหนด
อยู่ในระบบราชการส่วนท้องถิ่น

ดังนั้น เมื่อมีการแบ่งอำนาจหน้าที่กันชัดเจนแล้ว จึงไม่ควรกำหนดให้ก้ำก้ำน ผู้ใหญ่บ้าน
เข้าไปเป็นสมชิกองครปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตำหน่ง ซึ่งจะไมเป็นผลดีต่อการบริหารราชการแผ่นดินในระยะยาว
และขัดต่อหลักการกระจายอำนาจ รวมทั้งอาจก่อให้เกิดควมขัดแย้งระหว่างท้องถิ่นกับท้องถิ่นได้
จึงควรให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแนวทางในการส่งเสริมบทบาทของก้ำก้ำน ผู้ใหญ่บ้าน
ให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และกำหนดมาตรการในการตรวจสอบการทำงานของก้ำก้ำน ผู้ใหญ่บ้าน ไปพร้อมกัน

สำหรับข้อเสนอให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านปีละครั้ง จากเดิมที่
พ.ร.บ.ลักษณะปกครองท้องถิ่น พ.ศ.2457 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 14 (11)
ได้กำหนดถึงเหตุที่ผู้ใหญ่บ้านต้องพ้นจากตำหน่งไว้ว่า
“ไมผ่านการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งต้องทำอยงน้อยทุกห้าปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง...” นั้น เห็นว่า
หากมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ใหญ่บ้านปีละครั้งจะเป็นการเพิ่มภาระให้กับอำเภอมากขึ้น ประกอบกับ
พ.ร.บ.ลักษณะปกครองท้องถิ่นฯ ได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านไว้อย่างชัดเจน
ดังนั้นการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านอยงน้อยทุกห้าปีจึงมีความเหมาะสมแล้ว

ขณะที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ให้ความเห็นว่า การที่ให้ก้ำก้ำน ผู้ใหญ่บ้าน
ซึ่งเป็นราชการส่วนภูมิภาคมารับตำหน่งสมชิกองครปกครองส่วนท้องถิ่นระดับตำบล
ซึ่งเป็นราชการส่วนท้องถิ่นนั้น
อาจทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งในการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในหลักการควมมีอิสระในการ
ดำเนินงน ภายใต้กำกับดูแลของราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค และปัจจุบันก้ำก้ำน ผู้ใหญ่บ้าน
สามารถเสนอควมต้องการของประชาชนในพื้นที่ผ่านผู้บริหารท้องถิ่นได้อยู่แล้ว
หากไม่ดำเนินกรก็สามารถรายนงนายอำเภอ ซึ่งเป็นผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้

ดังนั้น การกำหนดให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับตำบลโดยตำแหน่งยังขัดแย้งกับหลักการปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดให้ผู้บริหาร หรือสมาชิกสภา ต้องมาจากการเลือกตั้งของประชาชนระหว่างกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับตำบลมากกว่าที่จะกำหนดให้เป็นสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับตำบล โดยตำแหน่ง โดยให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแทนนายอำเภอ ให้ปฏิบัติหน้าที่อำนวยความสะดวก การดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย และป้องกันอาชญากรรมอันเป็นบทบาทที่แท้จริงของ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในฐานะผู้ช่วยเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองอย่างจริงจัง ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีอำนาจหน้าที่ดังกล่าว อันจะทำให้ประชาชน ได้รับทั้งบริการสาธารณะตามความต้องการ พร้อมกับความสุขและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินควบคู่กันไป

ที่มา [สำนักข่าวอิศรา วันที่ 5 ตุลาคม 2558](#)